

BẢN TIN

HÀNG RÀO KỸ THUẬT TRONG THƯƠNG MẠI

Số 03, tháng 7/2024

www.tbt.gov.vn

Các nước Thành viên WTO tổ chức họp để cập nhật về công tác cải cách giải quyết tranh chấp của WTO

MỤC LỤC

Vấn đề hôm nay

3

Các nước Thành viên WTO tổ chức họp để cập nhật về công tác cải cách giải quyết tranh chấp của WTO

Hàng rào kỹ thuật trong thương mại

6

Danh mục thông báo TBT đã tiếp nhận từ 16/7/2024 - 23/7/2024

8

Tin cảnh báo TBT số 03 tháng 7/2024

11

Danh mục Tiêu chuẩn, Quy chuẩn kỹ thuật và văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến TBT mới ban hành

Quan ngại thương mại

17

Đề xuất Quy định của Nghị viện và Hội đồng Châu Âu về an toàn đồ chơi trẻ em và bãi bỏ Chỉ thị 2009/48/EC (Phần 01)

Hoạt động TBT và Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng

19

Vấn đề tiêu chuẩn trong giải quyết tranh chấp về TBT của WTO (Phần 03)

Các nước Thành viên WTO tổ chức họp để cập nhật về công tác cải cách giải quyết tranh chấp của WTO

Tại cuộc họp tổ chức vào ngày 18 tháng 7, Đại sứ Usha Dwarka-Canabady của Mauritius, điều phối viên đàm phán về cải cách giải quyết tranh chấp, đã cập nhật cho các thành viên WTO về công tác liên quan đến cải cách giải quyết tranh chấp của WTO. Tại phiên họp, các đồng chủ trì được chỉ định hỗ trợ quá trình này cũng đã tóm tắt cho các nước Thành viên về các thảo luận mà họ đã tổ chức liên quan đến các vấn đề như kháng cáo/soát xét và khả năng tiếp cận.

Đây là cuộc họp của Trưởng đoàn được triệu tập lần ba kể từ khi quá trình cải cách giải quyết tranh chấp chính thức được đưa ra vào đầu năm nay. Đại sứ Usha Dwarka-Canabady cho biết đội ngũ đều hiểu mình phải đẩy nhanh công việc và cần tìm ra phương thức tốt nhất để thực hiện điều đó song song với việc duy trì tính toàn diện của quá trình này.

Ảnh: Đại sứ Usha Dwarka-Canabady của Mauritius, điều phối viên đàm phán về cải cách giải quyết tranh chấp (nguồn: WTO)

Đại sứ Dwarka-Canabady được bổ nhiệm làm điều phối viên vào tháng 4 vừa qua, dấu hiệu sự chính thức hóa của quá trình cải cách giải quyết tranh chấp. Đồng thời, sáu đồng chủ trì đã được bổ nhiệm để hỗ trợ bà trong tư cách là người điều phối của quá trình cải cách này.

Sau khi các các đồng chủ trì đã trình bày kết quả của các cuộc thảo luận kỹ thuật, điều phối viên cho biết đã xuất hiện một số yếu tố hội tụ trong vấn đề về khả năng tiếp cận, tuy nhiên vấn đề kháng cáo/soát xét có thể mất nhiều thời gian hơn một chút. Đại sứ Dwarka-Canabady cũng cho rằng nhìn chung các nước Thành viên có vẻ hài lòng rằng quá trình này là toàn diện và minh bạch.

Trong báo cáo của mình, Đại sứ Dwarka-Canabady lưu ý rằng bà đã tổ chức các cuộc họp thường xuyên với các đồng chủ trì để phối hợp công việc, để tìm hiểu tiến độ của các nước Thành viên trong các chủ đề khác nhau được thảo luận và để xác định những việc cần làm nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình cải cách này. Trong các cuộc thảo luận này, bà đã nhắc lại tầm quan trọng của việc đảm bảo sự tham gia hiệu quả của các nước Thành viên vào tất cả các thảo luận về cải cách, bất kể quy mô của phái đoàn.

Ngoài việc tổ chức các cuộc họp hàng tháng ở cấp Trưởng đoàn, người điều phối đã khuyến khích các đồng chủ trì tổ chức các cuộc họp định kỳ với các chuyên gia và viên chức từ thủ đô, bao gồm cả các cuộc họp trực tuyến. Báo cáo thay mặt các đồng chủ trì, bà Jessica Dickerson (Úc) cho biết cuộc họp về minh bạch cấp kỹ thuật đầu tiên về kháng cáo/soát xét và khả năng tiếp cận với các viên chức từ thủ đô đã được tổ chức vào ngày 11 tháng 7, các cuộc họp kỹ thuật về kháng cáo/soát xét diễn ra vào ngày 9 và 15 tháng 7 và về khả năng tiếp cận vào ngày 21 tháng 6 và 04 tháng 7. Cuộc họp thứ hai về minh bạch sẽ diễn ra vào ngày 19 tháng 7. Bà Dickerson lưu ý rằng, để đáp lại yêu cầu của người điều phối về việc tăng tốc độ thảo luận, các đồng triệu chủ trì sẽ chuyển tới các nước Thành viên bản dự thảo kế hoạch công tác kỹ thuật mới cho giai đoạn từ tháng 9 đến tháng 12 năm 2024.

Về vấn đề kháng cáo/soát xét cụ thể, bà Dickerson lưu ý rằng kể từ lần cập nhật gần nhất cho các nước Thành viên, các chuyên gia kỹ thuật đã thảo luận về các chủ đề phụ sau:

Giảm hoặc thay đổi các động cơ kháng cáo;

Làm rõ kỳ vọng của các nước Thành viên về trọng tài;

Hình thức của cơ chế này; và

Quyền tiếp cận cơ chế này.

Khoảng 20 phái đoàn đã phát biểu góp ý đối với báo cáo của các đồng chủ trì. Đại sứ Dwarka-Canabady cũng đã đề xuất hủy bỏ phiên họp tiếp theo của các Trưởng đoàn về cải cách giải quyết tranh chấp vào tháng 9 để các chuyên gia kỹ thuật có thêm thời gian tham gia vào công việc thực chất và đã được các nước Thành viên chấp nhận. Dự kiến, cuộc họp tiếp theo của các Trưởng đoàn về cải cách giải quyết tranh chấp sẽ diễn ra vào ngày 17 tháng 10 năm nay.

DANH MỤC CÁC THÔNG BÁO NHẬN ĐƯỢC

TỪ 16/7/2024 - 23/7/2024

Nước thông báo	Số lượng TB	Vấn đề thông báo
Argentina	1	Thực phẩm chức năng.
Australia	1	Mật ong.
Brazil	7	Dược phẩm, Công nghệ sức khỏe, Thiết bị viễn thông, Thực phẩm.
Bỉ	1	Thuốc lá điện tử.
Burundi	11	Giày dép, Sơn, Đệm, Bột ngũ cốc, Nhiên liệu lỏng.
Canada	2	Thực phẩm đóng gói, Dược phẩm.
Chile	3	Năng lượng, Pin.
Hoa Kỳ	7	Đồ dùng sơ sinh, An ninh mạng, Vệ tinh, Hoá chất, An toàn đường bộ.
Israel	1	Thiết bị điện gia dụng.
Kenya	16	Giày dép, Sơn, Đệm, Bột ngũ cốc, Nhiên liệu lỏng, Kim loại, Vi sinh học, May mặc.
Liên minh Châu Âu	2	Rượu, Xe tải trọng lớn.
Nhật Bản	3	Hoá chất, Thiết bị vô tuyến.
Rwanda	11	Giày dép, Sơn, Đệm, Bột ngũ cốc, Nhiên liệu lỏng.
Tanzania	11	Giày dép, Sơn, Đệm, Bột ngũ cốc, Nhiên liệu lỏng.
Trung Quốc	1	Thực phẩm đóng gói.
UAE	2	Thực phẩm cho trẻ nhỏ, Bột mỳ.
Uganda	11	Giày dép, Sơn, Đệm, Bột ngũ cốc, Nhiên liệu lỏng.
Uruguay	3	Bao bì hữu cơ, Rượu.
Vương quốc Anh	1	Giấy ướn.
Việt Nam	2	Điện thoại di động, Thủ tục đánh giá sự phù hợp.
Tổng số Thông báo	97	

TIN CẢNH BÁO 16/7/2024 – 23/7/2024

Đề xuất Sửa đổi một phần quy định về thiết bị vô tuyến của Nhật Bản

Ngày 17/7/2024, Nhật Bản thông báo cho các nước Thành viên WTO về đề xuất Sửa đổi một phần quy định về thiết bị vô tuyến của Bộ Nội vụ và Truyền thông.

Dự thảo thiết lập giá trị giới hạn phơi nhiễm của mật độ năng lượng hấp thụ từ thiết bị vô tuyến hoạt động gần cơ thể con người (tần số trên 6GHz), theo Hướng dẫn 202 của ICNIRP và IEEE C95.1 – 2019, và phương pháp đo mật độ công suất hấp thụ từ thiết bị

vô tuyến theo IEC PAS 63446.

Dự thảo dự kiến ban hành tháng 9/2024 và dự kiến có hiệu lực từ tháng 10/2024. Các nước Thành viên WTO có 60 ngày kể từ ngày thông báo để tham gia đóng góp ý kiến.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2024/TBT/JPN/24_04628_00_e.pdf

Mã thông báo G/TBT/N/JPN/822.

Dự thảo Quy định về việc cấm sử dụng HCFC-141b (Dichlorofluoromethane) của Thái Lan

Ngày 17/7/2024, Thái Lan thông báo cho các nước Thành viên WTO về việc đưa ra Dự thảo Quy định của Bộ Công nghiệp về việc cấm các nhà máy sử dụng HCFC-141b (Dichlorofluoromethane) trong quy trình sản xuất Polyol để sản xuất xốp hoặc trong quy trình sản xuất tất cả các loại xốp.

Dự thảo Quy định này nhằm tuân thủ các nghĩa vụ theo Nghị định thư Montreal mà Thái Lan đã tham

gia với tư cách là thành viên, về việc kiểm soát chất HCFC-144b (Dichlorofluoromethane) trong quá trình sản xuất polyol để sản xuất xốp hoặc trong quá trình sản xuất các loại của xốp.

Thái Lan chưa xác định thời gian dự kiến ban hành và có hiệu lực của Dự thảo. Các nước Thành viên WTO có 60 ngày kể từ ngày thông báo để tham gia đóng góp ý kiến.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2024/TBT/THA/24_04630_00_x.pdf

Mã thông báo G/TBT/N/THA/746.

Dự thảo Tiêu chuẩn An toàn Phương tiện Cơ giới Liên bang của Hoa Kỳ

Ngày 17/7/2024, Hoa Kỳ thông báo cho các nước Thành viên WTO về Tiêu chuẩn An toàn Phương tiện Cơ giới Liên bang - Hệ thống ghế ngồi của Bộ Giao thông.

Dự thảo Tiêu chuẩn đặt ra các yêu cầu tối thiểu về độ bền của lưng ghế cũng như hệ thống dây an toàn và bộ điều chỉnh liên quan và một quy trình thử nghiệm tác dụng lực về phía sau lên thanh ngang trên cùng

của kết cấu lưng ghế, dẫn đến mômen tác dụng lên phần gắn kết (thường là cơ cấu ngả lưng) của lưng ghế và phần còn lại của kết cấu ghế.

Hoa Kỳ chưa xác định thời gian dự kiến ban hành và có hiệu lực của Dự thảo. Các nước Thành viên WTO có thời hạn đến ngày 16/9/2024 để tham gia đóng góp ý kiến.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2024/TBT/USA/24_04623_00_e.pdf

Mã thông báo G/TBT/N/USA/2132.

Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung các quy định về điều kiện kinh doanh dịch vụ đánh giá sự phù hợp và đầu tư, kinh doanh trong lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Khoa học và Công nghệ của Việt Nam

Ngày 18/7/2024, Việt Nam thông báo cho các nước Thành viên WTO về Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 107/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ quy định về điều kiện kinh doanh dịch vụ đánh giá sự phù hợp và Nghị định số 154/2018/NĐCP ngày 09 tháng 11 năm 2018 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ một số quy định về điều kiện đầu tư, kinh doanh trong lĩnh vực

Bản tin TBT | 8

quản lý nhà nước của Bộ Khoa học và Công nghệ và một số quy định về kiểm tra chuyên ngành.

Dự thảo Nghị định này cập nhật các quy định về điều kiện cung cấp dịch vụ đánh giá sự phù hợp tại Việt Nam như tổ chức đánh giá sự phù hợp đối với sản phẩm, hàng hóa, quy trình sản xuất; cung cấp dịch vụ, môi trường phù hợp với tiêu chuẩn công bố hiện hành hoặc quy chuẩn kỹ thuật tương ứng; tổ chức công nhận các tổ chức đánh giá sự phù hợp.

Dự thảo đồng thời ghi nhận tên gọi chính thức mới của STAMEQ là “Ủy ban Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng Quốc gia” thay thế cho “Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng”.

Dự thảo dự kiến sẽ được ban hành tháng 12/2024 và có hiệu lực sau 45 ngày. Các nước Thành viên WTO có 60 ngày kể từ ngày thông báo để tham gia đóng góp ý kiến.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2024/TBT/VNM/24_04649_00_x.pdf

Mã thông báo G/TBT/N/VNM/310.

DANH MỤC QUY CHUẨN KỸ THUẬT, TIÊU CHUẨN VIỆT NAM MỚI BAN HÀNH

Stt	Loại văn bản/ Số hiệu	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Nội dung chi tiết
1	Nghị quyết Số: 108/NQ-CP của Chính Phủ	Nghị quyết phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 6 năm 2024 và hội nghị trực tuyến Chính phủ với địa phương.	10/7/2024	https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Bo-may-hanh-chinh/Nghi-quyet-108-NQ-CP-2024-Phien-hop-Chinh-phu-thuong-ky-thang-6-616775.aspx
2	Chỉ thị 37-CT/TW của Ban Chấp hành Trung Ương	Chỉ thị 37-CT/TW ngày 10/7/2024 đổi mới công tác đào tạo nghề cho lao động nông thôn đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn.	10/7/2024	https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Lao-dong-Tien-luong/Chi-thi-37-CT-TW-2024-dao-tao-nghe-lao-dong-nong-thon-dap-ung-cong-nghiep-hoa-617048.aspx
3	Công văn 3153/TCT-DNNCN của Tổng cục Thuế	Công văn số 3153/TCT-DNNCN ngày 23/7/2024 của Tổng cục Thuế tăng cường công tác quản lý thuế đối với hoạt động thương mại điện tử.	23/7/2024	https://thuvienphapluat.vn/cong-van/Thuong-mai/Cong-van-3153-TCT-DNNCN-2024-tang-cuong-quan-ly-thue-doi-voi-hoat-dong-thuong-mai-dien-tu-618666.aspx
4	Quyết định 711/QĐ-TTg của Thủ	Quyết định 711/QĐ-TTg ngày 24/7/2024 về Kế hoạch thực hiện Quy hoạch	26/7/2024	https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tai-nguyen-Moi-truong/Quyết-dinh-711-QĐ-TTg-2024-Quy-hoach-tham-

Stt	Loại văn bản/ Số hiệu	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Nội dung chi tiết
	tướng Chính phủ	thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng các loại khoáng sản làm vật liệu xây dựng thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050.		do-khai-thac-khoang-san-lam-vat-lieu-xay-dung-618606.aspx

DANH MỤC CÁC VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT LIÊN QUAN TỚI TBT MỚI BAN HÀNH

Stt	Loại văn bản/ Số hiệu	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Nội dung chi tiết
1	Thông tư số 26/2024/TT-BGTVT của Bộ Giao thông vận tải	Thông tư số 26/2024/TT-BGTVT ngày 02/7/2024 sửa đổi Thông tư số 20/2022/TT-BGTVT quy định về các biểu mẫu giấy chứng nhận, sổ an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường cấp cho tàu biển, ụ nổi, kho chứa nổi, giàn di động, phương tiện thủy nội địa và sản phẩm công nghiệp sử dụng cho phương tiện thủy nội địa.	02/7/2024	https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Giao-thong-Van-tai/Thong-tu-26-2024-TT-BGTVT-sua-doi-Thong-tu-20-2022-TT-BGTVT-so-an-toan-ky-thuat-tau-bien-615918.aspx
2	Nghị định số 81/2024/NĐ-CP của Chính Phủ	Nghị định 81/2024/NĐ-CP ngày 04/7/2024 sửa đổi Nghị định 119/2022/NĐ-CP về Biểu thuế nhập khẩu ưu đãi đặc biệt của Việt Nam để thực hiện Hiệp định Thương mại Hàng hóa ASEAN - Hàn Quốc giai đoạn 2022-2027.	04/7/2024	https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Thuong-mai/Nghi-dinh-81-2024-ND-CP-sua-doi-Nghi-dinh-119-2022-ND-CP-Bieu-thue-nhap-khau-uu-dai-dac-biet-616349.aspx
3	Thông tư số 31/VBHN-BGTVT của Bộ Giao thông vận tải	Quy định về kiểm tra chất lượng an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường xe cơ giới nhập khẩu.	31/7/2024	https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Giao-thong-Van-tai/Van-ban-hop-nhat-31-VBHN-BGTVT-2024-Thong-tu-kiem-tra-chat-luong-an-toan-ky-thuat-xe-co-gioi-nhap-khau-621242.aspx

Đề xuất Quy định của Nghị viện và Hội đồng Châu Âu về an toàn đồ chơi trẻ em và bãi bỏ Chỉ thị 2009/48/EC (Phần 01)

Tại phiên họp Ủy ban TBT tháng 03/2024, Trung Quốc đã nêu quan ngại thương mại với đề xuất Quy định của Nghị viện và Hội đồng châu Âu về an toàn đồ chơi trẻ em và bãi bỏ Chỉ thị 2009/48/EC về an toàn đồ chơi trẻ em.

Đề xuất này được Liên minh châu Âu thông báo cho Ủy ban TBT tại mã thông báo G/TBT/N/EU/1017 vào ngày 04/10/2023, dự thảo này thay thế Chỉ thị 2009/48/EC về các yêu cầu mà đồ chơi phải đáp ứng để được đưa vào thị trường Liên minh châu Âu. Liên quan đến Chỉ thị 2009/48/EC, Quy định được đề xuất đưa ra các lệnh cấm chung đối với các hóa chất độc hại nhất trong đồ chơi và yêu cầu phải tạo hồ chiếu sản phẩm bao gồm thông tin tuân thủ cho đồ chơi. Mục đích là tăng cường bảo vệ trẻ em khi chơi đồ chơi, đặc biệt là khỏi các hóa chất độc hại, đồng thời giảm số lượng đồ chơi không tuân thủ và không an toàn trên thị trường Liên minh, bảo vệ sức khỏe hoặc sự an toàn của con người.

Trung Quốc đã nêu ra quan ngại về một số điều khoản như Điều 5 về đồ chơi rủi ro đối với sự an toàn hoặc sức khỏe của người dùng hoặc bên thứ ba, Hồ chiếu Sản phẩm theo Chương 4 và một số yêu cầu về hóa chất mới. Trung Quốc cho rằng các yêu cầu này sẽ làm tăng đáng kể độ phức tạp tuân thủ và chi phí tuân thủ trong thiết kế sản phẩm, cải tiến nguyên liệu thô, thử nghiệm và chứng nhận, xây dựng hệ thống quản lý kỹ thuật số và các khía cạnh khác, điều này có thể khiến hoạt động xuất khẩu của một số lượng lớn doanh nghiệp bị gián đoạn, gây ra tác động đáng kể cho các doanh nghiệp đồ chơi vừa và nhỏ.

Vì vậy, Trung Quốc có 3 kiến nghị:

(1) Công khai các thông tin kỹ thuật liên quan hoặc phương pháp đánh giá nhằm đánh giá sức khỏe tâm lý, tinh thần và sự phát triển nhận thức của trẻ đối với các sản phẩm đồ chơi, hoặc loại bỏ yêu cầu này.

(2) Tính đến tổng chi phí của các doanh nghiệp (bao gồm cả các công ty đồ chơi ngoài EU), tập trung nhiều hơn vào việc giám sát an toàn sản phẩm và giảm bớt các yêu cầu về hộ chiếu sản phẩm.

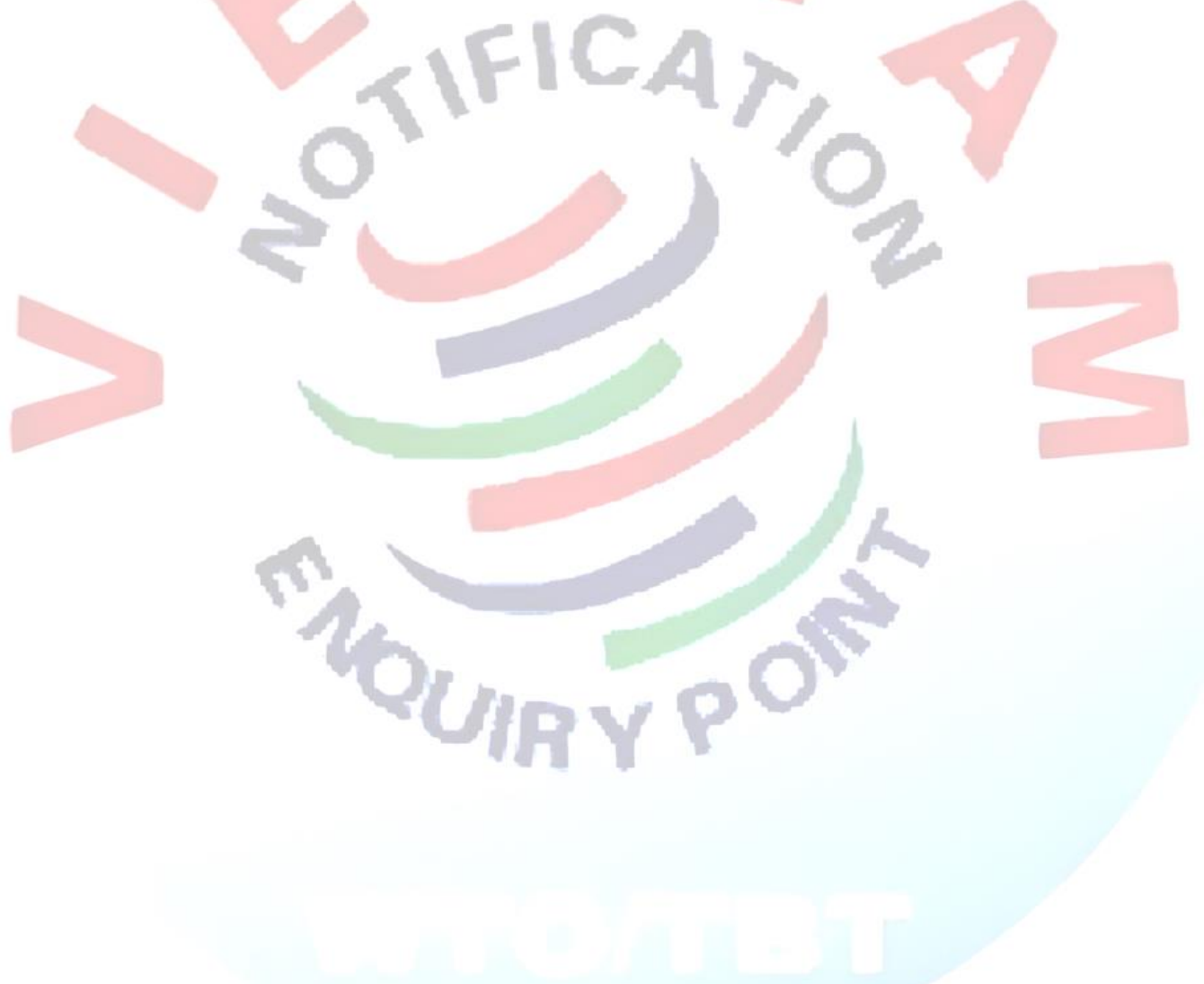
(3) Ban hành hướng dẫn yêu cầu về hóa chất đồ chơi cho doanh nghiệp, đặc biệt là doanh nghiệp vừa và nhỏ; và cung cấp tư vấn tuân thủ về sản xuất, ghi nhãn và đóng gói để giảm bớt gánh nặng cho doanh nghiệp về tuân thủ, kiểm tra, thử nghiệm và chứng nhận.

Phản hồi lại quan ngại của Trung Quốc, cảm ơn Trung Quốc đã nêu quan ngại với đề xuất Quy định về an toàn của đồ chơi và bãi bỏ Chỉ thị 2009/48/EC. Theo EU, đề xuất này đảm bảo mức độ bảo vệ cao cho trẻ em khỏi những rủi ro có thể xảy ra với đồ chơi, đặc biệt là những rủi ro do hóa chất độc hại gây ra. Việc cấm sử dụng các chất gây ung thư, gây đột biến hoặc độc hại cho sinh sản (CMR) trong đồ chơi hiện nay sẽ đi đôi với việc cấm sử dụng các hóa chất độc hại khác, chẳng hạn như chất gây rối loạn nội tiết cũng như các hóa chất gây độc cho một cơ quan cụ thể, bao gồm cả hệ thống miễn dịch, thần kinh hoặc hô hấp. Những hóa chất này đặc biệt có hại cho trẻ em vì chúng có thể ảnh hưởng đến hormone, sự phát triển nhận thức của trẻ hoặc nói chung là ảnh hưởng đến sức khỏe của trẻ.

Việc vi phạm đối với các lệnh cấm chung này sẽ chỉ được phép trong một số trường hợp hạn chế, tức là trong đó việc sử dụng các chất này trong đồ chơi không gây nguy hiểm cho trẻ em và không có lựa chọn thay thế nào. Quy định được đề xuất cũng giải quyết vấn đề thực thi hiệu quả, đặc biệt trong bối cảnh bán hàng trực tuyến vì vẫn còn nhiều đồ chơi không an toàn hiện diện trên thị trường EU. Về mặt này, trước khi đưa đồ chơi ra thị trường, nhà sản xuất phải tạo hộ chiếu sản phẩm cho đồ chơi đó, trong đó chứa tất cả các thông tin liên quan về việc tuân thủ. Thông tin này sẽ được các cơ quan giám sát và tuân thủ thị trường truy cập trực tiếp. EU coi đề xuất này là đầy đủ và phù hợp để đạt được các mục tiêu được minh họa ở trên. Các công ty sẽ có nhiều thời gian để thích ứng với các quy định mới vì 42 tháng được coi là khoảng thời gian đủ để tiêu thụ hết lượng sản phẩm tồn kho trong chuỗi phân phối.

Về tình hình thực hiện, EU cũng thông báo rằng đề xuất này hiện đang được các nhà lập pháp thảo luận và các cuộc thảo luận đang tiến triển rất tốt. Nghị viện châu Âu sẽ kết thúc buổi giải trình đầu tiên trong phiên họp toàn thể vào tháng 03 năm 2024. Đối với Hội

đồng, tổng thống Bỉ đang hướng tới đạt được nhiệm vụ của Hội đồng hoặc thỏa thuận cấp Hội đồng ("Phương pháp tiếp cận chung") vào cuối tháng 6 năm 2024. Các cuộc đàm phán cuối cùng giữa Nghị viện châu Âu, Hội đồng và Ủy ban sẽ diễn ra hy vọng sẽ bắt đầu vào quý cuối cùng của năm 2024, dựa trên cơ sở có thể có một thỏa thuận không chính thức về quy định cuối cùng trong quý đầu tiên của năm 2025. Nếu đúng theo tiến độ này, toàn văn của Quy định có thể được công bố trên Tạp chí Chính thức trước kỳ nghỉ hè năm 2025. Cuối cùng, EU cũng nhắc lại với Trung Quốc rằng, vào ngày 07/02/2024, EU đã gửi ý kiến bằng văn bản để trả lời tất cả các ý kiến và thắc mắc của Trung Quốc về dự thảo được thông báo.

Vấn đề tiêu chuẩn trong giải quyết tranh chấp về TBT của WTO (Phần 03)

Quan ngại thương mại về TBT

Để hạn chế tác động tiêu cực của các rào cản kỹ thuật đối với thương mại quốc tế, Hiệp định về rào cản kỹ thuật đối với thương mại của WTO (Hiệp định TBT) có các yêu cầu về tính minh bạch trong việc chuẩn bị và áp dụng các rào cản kỹ thuật đối với thương mại và các thủ tục đánh giá sự phù hợp. Ngoài ra, nhiều FTA cũng quy định về tính minh bạch trong các điều khoản liên quan đến TBT.

Để đảm bảo thực hiện nguyên tắc trên, WTO và các FTA quy định nghĩa vụ thông báo các rào cản kỹ thuật cho các quốc gia thành viên nhằm đảm bảo hàng xuất khẩu từ một quốc gia nhập khẩu vào các quốc gia khác được tạo điều kiện thuận lợi. Để phát hiện các điểm bất hợp lý trong các biện pháp kỹ thuật của các quốc gia khác, nhiều quốc gia đã thiết lập các hệ thống cảnh báo và hệ thống để ứng phó với các rào cản kỹ thuật.

Nhiều quốc gia có hệ thống cảnh báo và ứng phó tốt với các rào cản kỹ thuật đang tích cực giải quyết các mối quan tâm tại diễn đàn của Ủy ban rào cản kỹ thuật WTO. Ví dụ như EU, Hoa Kỳ, Canada, Nhật Bản, Mexico, Trung Quốc, Hàn Quốc, Úc, Brazil, v.v. Hàn Quốc gần đây đã áp dụng một hệ thống để ứng phó hiệu quả với các rào cản kỹ thuật của nước ngoài thông qua việc thành lập Liên minh TBT. Liên minh này tập hợp 19 hiệp hội, 3 viện nghiên cứu và 5 viện nghiên cứu, xúc tiến thương mại và đầu tư. Cơ quan Xúc tiến Thương mại và Đầu tư Hàn Quốc (KOTRA) đã làm tốt việc xác định các quy định kỹ thuật tại các thị trường trọng điểm, nhiều thị trường trong số đó không được thông báo cho WTO. Các rào cản kỹ thuật nước ngoài đối với thương mại tại Hàn Quốc được đánh giá thông qua phân tích chuyên sâu và các biện pháp đối phó. Các doanh nghiệp vừa và nhỏ (SME) được Chính phủ hỗ trợ thông qua các dự án với số tiền lên tới 200.000 Đô la Mỹ cho mỗi dự án. Các mối quan ngại về thương mại của Hàn Quốc được giải quyết tại WTO chiếm khoảng 40% (trong ba năm 2014 - 2016) và phần còn lại được tiếp tục thông qua các cuộc tham

vấn song phương trực tiếp với tỷ lệ giải quyết trên 80%. Điều này sẽ giúp cho việc xuất khẩu hàng hóa mà Hàn Quốc quan tâm tiếp tục được thuận lợi vì không gặp phải các rào cản phát sinh từ các quy tắc mới của thị trường xuất khẩu.

Vì vậy, có thể thấy rằng rõ ràng tính minh bạch là một trong những quy tắc quan trọng nhất của Hiệp định TBT. Nghĩa vụ này yêu cầu các Thành viên phải thông báo các quy định kỹ thuật được đề xuất và các thủ tục đánh giá sự phù hợp có thể tạo ra các rào cản không cần thiết đối với thương mại của các Thành viên WTO khác để lấy ý kiến. Các Thành viên phải dành ít nhất 60 ngày kể từ ngày thông báo để các Thành viên khác đưa ra ý kiến. Để tuân thủ nguyên tắc này, các Thành viên gửi khoảng 2000 thông báo về dự thảo các quy định kỹ thuật mới và đã sửa đổi cũng như các quy trình đánh giá sự phù hợp để xin ý kiến.

Theo ước tính từ Ủy ban TBT của WTO, năm 2016 các Thành viên đã gửi 2336 thông báo trong đó có 1653 thông báo mới. Cũng trong năm 2016, Châu Á phân phối 16% thông báo mới cho WTO. Các Thành viên phát triển, EU (94), Hoa Kỳ (81) và Canada (71) tiếp tục dẫn đầu trong việc đưa ra STC - cả STC mới và STC đã đưa ra trước đó. Mặt khác, EU, Trung Quốc, Hoa Kỳ và Hàn Quốc thường xuyên phải chịu STC mới nhất.

Về cơ sở pháp lý, Hiệp định TBT là một trong những chủ thể của các thủ tục giải quyết tranh chấp được quy định tại Điều XXII và XXIII của GATT 1994. Hơn nữa, theo Điều 1.2 và Phụ lục 2 của DSU, Hiệp định TBT cũng chứa đựng "các quy tắc và thủ tục đặc biệt và bổ sung" về giải quyết tranh chấp.

Theo đó, các quy định liên quan đến giải quyết tranh chấp được quy định tại Điều 14.2 đến 14.4 và Phụ lục 2 của Hiệp định TBT. Hiệp định này quy định việc thành lập nhóm chuyên gia kỹ thuật "Nhóm chuyên gia kỹ thuật sẽ được điều chỉnh theo các thủ tục của Phụ lục 2" (Điều 14.3). Nhóm này bao gồm các chuyên gia kỹ thuật có trình độ chuyên môn và kinh nghiệm trong lĩnh vực đang xem xét chứ không phải là các cơ quan chính phủ. Nhóm sẽ hỗ trợ về mặt kỹ thuật, nếu được yêu cầu, để nộp báo cáo cho hội đồng và chịu sự quản lý của hội đồng.

Điều 14.2 nêu rõ “Theo yêu cầu của một bên trong tranh chấp hoặc theo sáng kiến của riêng mình, hội đồng có thể thành lập một nhóm chuyên gia kỹ thuật để hỗ trợ các câu hỏi mang tính kỹ thuật, đòi hỏi các chuyên gia phải xem xét chi tiết”.

Phụ lục 2 và Điều 14.4 của Hiệp định TBT đưa ra những đặc điểm riêng trong việc giải quyết tranh chấp TBT:

Phụ lục 2 của Hiệp định TBT nêu rõ quy trình quản lý vai trò của “nhóm chuyên gia kỹ thuật” có thể được thành lập theo yêu cầu của một bên trong tranh chấp hoặc hội đồng để tạo điều kiện hiểu được sự không chắc chắn về mặt kỹ thuật (Hiệp định TBT, Điều 14.2). Phụ lục này đưa ra tiêu chí lựa chọn chuyên gia, thiết lập thẩm quyền của chuyên gia trong việc tìm kiếm thông tin và tư vấn, bảo vệ thông tin bí mật và cho phép các Thành viên liên quan bình luận về dự thảo báo cáo do nhóm xây dựng. Bản chất chuyên môn của các quy định kỹ thuật đòi hỏi phải có chuyên môn như vậy.

Điều 14.4 của Hiệp định TBT quy định các Thành viên phải chịu trách nhiệm hoàn toàn trong việc đảm bảo rằng các cơ quan chính quyền địa phương, các tổ chức phi chính phủ và các hệ thống quốc tế và khu vực tuân thủ các điều khoản của Hiệp định TBT liên quan đến các quy định kỹ thuật (Điều 3), tiêu chuẩn (Điều 4) và các thủ tục đánh giá sự phù hợp (Điều 7, 8 và 9). Do đó, chính quyền trung ương của các Thành viên có nghĩa vụ bảo vệ sự tuân thủ của các cơ quan phi chính quyền trung ương bên ngoài thẩm quyền trực tiếp của họ trong lãnh thổ của mình. Nếu không làm như vậy, họ sẽ dễ bị tổn thương trước các thủ tục DSU.

Đến cuối năm 2017, đã có 485 tranh chấp được đưa ra theo DSU. GATT 1994 là tài liệu tham khảo nhiều nhất cho tham vấn và chống bán phá giá, phòng vệ thương mại và TBT. Cho đến nay, có 54 trường hợp trích dẫn thỏa thuận TBT yêu cầu tham vấn trong số hơn 500 tranh chấp được đưa ra WTO và chiếm khoảng 10,8% (Theo Tổ chức Thương mại Thế giới, Đánh giá thường niên lần thứ 22 về việc thực hiện và vận hành Thỏa thuận TBT, 2017).

Khi hoạt động kinh tế ngày càng đan xen, vai trò của các nghĩa vụ TBT cũng trở nên rõ ràng hơn, thử nghiệm thêm khả năng tồn tại của WTO trong việc giải quyết các lĩnh vực

mà quy định trong nước ảnh hưởng đến thương mại. EU và Hoa Kỳ là những bên tích cực nhất trong các tranh chấp TBT, thiết lập các tiền lệ mang tính bước ngoặt định hình khuôn khổ và sự hiểu biết về cách diễn giải thỏa thuận. Tuy nhiên, các tranh chấp liên quan đến TBT đương đại hơn phần lớn đã ngăn cản sự tham gia tiên phong của họ và ngược lại, các Thành viên đang phát triển đang đóng vai trò quan trọng trong làn sóng tranh chấp TBT mới này.

Trên thực tế, trong số các sự kiện quan trọng xảy ra trong năm 2016, hầu hết đều liên quan đến các Thành viên đang phát triển. Đánh giá thường niên năm 2016 về TBT nêu rõ những diễn biến này như sau:

a. DSB thành lập và thành lập các thủ tục tuân thủ (lần thứ hai do Mexico khiếu nại) liên quan đến các biện pháp của Hoa Kỳ về nhãn cá ngừ đóng hộp;

b. DSB thành lập một Ban hội thẩm liên quan đến một số biện pháp của Indonesia liên quan đến việc nhập khẩu thịt bò;

c. DSB thành lập một Ban hội thẩm liên quan đến một số biện pháp của Liên bang Nga ảnh hưởng đến việc nhập khẩu thiết bị đường sắt;

d. Thành phần của Ban hội thẩm do DSB thành lập năm 2015 liên quan đến một số biện pháp của Indonesia ảnh hưởng đến xuất khẩu thịt gà và các sản phẩm từ gà.

Sự tập trung về mặt địa lý của các vụ tranh chấp dường như đã chuyển hướng từ Tây Bắc bán cầu phát triển sang lục địa châu Á đang phát triển (với một số vụ ở Mỹ Latinh).

EU đã phản hồi DS rằng kể từ năm 1995, EU duy trì kỷ lục cao nhất về STC do các quốc gia khác đưa ra, tương ứng với số vụ việc mà EU phản hồi. Điều thú vị là Trung Quốc là Thành viên chịu nhiều STC mới thứ hai nhưng không có vụ tranh chấp nào chống lại Trung Quốc, điều này ngụ ý rằng mặc dù các biện pháp do chính phủ Trung Quốc duy trì đã gây ra STC, tính hợp pháp của các biện pháp đã thực hiện không thể được đánh giá bằng sự tồn tại của mối quan tâm.

Bản chất của phần lớn các vụ tranh chấp TBT xoay quanh các quy định kỹ thuật (Điều 2) ở mức độ thấp hơn nhưng vẫn đáng kể các thủ tục đánh giá sự phù hợp (Điều 5, 6, 7 và

8). Chưa từng có vụ kiện nào mà tiêu chuẩn (Điều 4) là then chốt. Ngay cả trong vụ kiện gây tranh cãi US-Tuna II (DS381), trong đó chính phủ Hoa Kỳ tuyên bố nhãn Dolphin Friendly của mình là tiêu chuẩn tự nguyện, thì nhãn này vẫn được hội đồng xét xử phát hiện là quy định kỹ thuật mặc dù về mặt danh nghĩa là không bắt buộc phải tuân thủ. Trong thực tiễn tố tụng, ranh giới phân biệt giữa quy định kỹ thuật và tiêu chuẩn đã trở nên mờ nhạt, khiến nó trở thành điểm gây tranh cãi tiềm tàng.

(Còn tiếp)

